

Barndom i Strandvejskvarteret i 1970'erne

Erindringer fra Heisesgade nord

Af Lisa Ibenfeldt Schultz

Lisa og farmor i Kildevældsgade - 1967

Februar 2022

Forord

I forbindelse med læsningen af Christian Sonne og Lise Foghs særdeles udmærkede og informative bog om Strandsvejskvarteret "Husene er kun til låns – Strandvejskvarteret i 125 år" blev forskellige erindringer fra min barndom vakt til live. Til brug for Strandvejskvarterets arkiv, har jeg her nedfældet erindringer fra min barndom i Strandvejskvarteret i 1970'erne.

Set med nutidens øjne må man erkende, at forholdene var enkle og man klarede sig så godt, som det nu var muligt. Jeg mindes imidlertid, at der var et godt sammenhold i gaden. Man hjalp og støttede hinanden, når der var behov for det. Derfor følte man sig aldrig alene, hvilket er godt at tænke tilbage på.

Da jeg søgte efter materiale til min beretning om mine barndomsår i Heisesgade, blev jeg meget rørt, da jeg fandt de forskellige naboers kort med lykønskninger i anledning af, at jeg blev student. Det var ikke så almindeligt at tage en studentereksamen i Heisesgade nord i begyndelsen af 1980'erne. Min hue var derfor noget, som naboerne oprigtigt glædede sig over og gerne ville anerkende.

Jeg vil gerne rette en stor tak til Christian Sonne og Lise Fogh for den flotte bog om Strandvejskvarteret og for at inspirere mig til at skrive mine erindringer fra kvarteret i 1970'erne.

Indhold

Huset i Heisesgade 36	4
Tre generationer under samme tag	4
De sanitære forhold	6
Opvarmning	7
Vedligeholdelse af huset	8
Gårdmiljø	9
Loftet	10
Beboerne i Heisesgade nord og ”omegn”	11
De to frøkner – Chris og Rovsing Olsen	11
Frk. Clausen	11
Garagen	11
Nebraska	11
Familien Holst	12
Søstre fra Læsø	12
Inger, Laura og den hvide bamse	12
Klaverpædagog Leopold Nielsen	14
Forretningerne i kvarteret	14
Købmand Madsen	14
Den ”tossedes” ostehandel i Landskronagade	14
Den falske og den ægte Julius	15
Simons frisør- og barbersalon	15
Fru Collstrups charcuteri	15
Ismejeriet i Kildevældsgade	16
Tobaksforretningen	16
Vaskeriet	16
Begivenheder	17
Strømmen gik	17
Nytårsfyrværkeri	17
Studenterkørsel	17
Ildebrande	18
Spadseretur ned til vandet	18
Legepladsen ved Svanemøllehallen	19

Huset i Heisesgade 36

Tre generationer under samme tag

Min mor henter farmor på Øresundshospitalet.

Min farmor, Agnes Andersen (tidligere Schultz) overtog huset i Heisesgade 36 på hjørnet af Kildevældsgade i 1953. Agnes var enke med to voksne børn og havde sparet sammen til huset gennem mange år. Hun var sygeplejerske på Kommunehospitalet i København og senere på Øresundshospitalet. Familien havde indtil flytningen til Heisesgade 36 boet på Gråbrødre Torv i et af de gamle såkaldte ildebrandshuse i nr. 5.

Der var en trikotageforretning i stueetagen, så familien boede på 1. og 2. sal. Jeg har ikke oplevet trikotageforretningen, da jeg først kom til verden i 1964, men jeg husker fortalt, at den havde en figur af en strikkende dame, som var temmelig støjende. Jeg har aldrig forstået, hvordan figuren kunne støje, men det skyldtes vist nok påvirkning af husets elektriske installationer, når figuren var tændt og bevægede strikkepindene.

Efter nogle år lukkede trikotageforretningen og min far (Thorstein Ibenfeldt Schultz), som i mellemtiden var blevet gift med min mor (Ely Schultz), flyttede ind som lejer på 1. sal og min faster (Thordis Ibenfeldt Schultz) flyttede ind i stueetagen, som blev indrettet som lejlighed.

Der indrettes lejlighed i stueetagen. Min faster og hendes ven Finn Holm arbejder og mor følger arbejdet med mig på armen. Billedet blev kaldt for 1. akt af "La Boheme" når vi kiggede på det i familien.

De sanitære forhold

Det gamle das i gården i 1950'erne

Husets sanitære forhold var meget primitive i de første år. Der var et enkelt toilet i stueetagen, som hele familien benyttede. Efter nogle år blev der bygget to yderligere toiletter.

Toiletterne var ikke inde i lejlighederne, men var i en tilbygning, som vi kaldte for "Tårnet". Der var ingen håndvask i "Tårnet," som i stedet var udrustet med et vandfad, hvor man kunne skylle hænderne. Vandfadet på toilettet på 2. sal stod på et lille bord, som poetisk blev kaldt for "lokumbordet" og egentlig var resterne af et større bord, som var blevet beskåret kraftigt for at få plads i det lille "tårnkammer".

Adgangen til "tårnkamrene" var forskudt i forhold til etagerne, således at man skulle gå en halv etage ned, når behovet opstod. "Tårnet" var ikke opvarmet, så man skulle tage mod til sig inden et besøg i "Tårnet" på en kold vinternat. Forholdene gav dog mulighed for at beundre de flotte isblomster, som blev dannet på vinduerne om vinteren. Det var jo lang tid før man fik termoruder i husene.

I de første år var der bade faciliteter i huset. De bestod af et stort badekar i kælderen og en gammeldags gruekedel, hvor der blev varmet vand med brænde og gamle aviser. Vandet blev flyttet fra gruekedlen til badekarret med en kande. Det var således en proces, som krævede en del forberedelse og tid, hvorfor badekarret sjældent blev brugt. Når det skete, at der blev fyret op i gruekedlen, spredte der sig en ubehagelig lugt på trappen. Der var ingen udsugning fra det kælderrum, hvor gruekedlen stod ud over et lille kældervindue.

Køkkenet på 1. sal med gasbordet

Alternativet var dog inden for rækkevidde, da det var muligt at besøge badeanstalten under Østerbro Svømmehal. Her kostede et brusebad 2 kr. og et karbad 4 kr. Man havde adgang til badekabinen i en hel time for det nævnte beløb.

Bad i køkkenvasken - gasvandvarmer

Familien klarede sig i de første år med "etagevask" i køkkenet med vand varmet på et gasapparat eller med vand fra en lille gasvandvarmer i køkkenet. I midten af 1970'erne fik vi etableret bad i det toiletrum i "Tårnet", som tilhørte lejligheden på 1. sal. Der blev trukket varmt vand i et kobberrør fra en ny elektrisk vandvarmer i køkkenet og opsat et lille elektrisk varmeapparat. Min far beklædte selv gulvet med små mosaikstifter, så vandet ikke kunne sive ned til toilettet nedenunder. Det var dejligt at kunne tage et varmt brusebad, selv om forholdene var enkle og trange.

Jeg boede i huset fra mit første år i 1964 til jeg flyttede til udlandet i 1993. I mine sidste år i huset var min farmor flyttet til en ældrebolig på Nørrebro i nærheden af De Gamles By og jeg overtog lejligheden på 2. sal. Det var meget fint, men ikke særlig moderne. Der var det originale køkken – dog med gasapparater i stedet for brændekomfur. Der var ikke indlagt varmt vand, så vand til opvask mv. blev varmet i en kedel på gasapparatet.

Køkkenet på 2. sal i 1950'erne

Opvarmning

I de første år af min barndom havde vi kakkellovn i lejlighederne og kakkellovnen gav faktisk en rigtig god varme. Der blev leveret koks nogle gange om året og koksene blev opbevaret i et rum i kælderen. Det var derfor en daglig opgave at hente koks op i koksspanden og at bringe aske fra askeskuffen ned i gården om morgenen.

På et tidspunkt blev kakkellovnen udskiftet med en petroleumsovn. Så blev den daglige rutine ændret til opbæring af fyldte petroleumsdunke og nedbæring af de tomme dunke. De fyldte dunke blev leveret af "Thomsens Petroleum" eller af firmaet "Caldo," som havde til huse i Randersgade. Hvis det kneb, kunne man også købe petroleum på dunke hos Ølhjørnet på hjørnet af Kildevældsgade og Thomas Laubsgade. I øvrigt var et besøg hos Ølhjørnet en god oplevelse med lidt penge på lommen, da man kunne købe røde og grønne koral-sodavand fra Faxe og de var ikke så ringe. Det var et ægtepar, som drev Ølhjørnet og jeg husker, hvordan de hver dag sled hårdt med de tunge kasser med drikkevarer og petroleumsdunke. Ofte så "øl-manden" meget træt ud.

En skønne dag sluttede de daglige op- og nedbæringer af brændsel, da vi fik installeret små gaskaminer i huset. Det var en stor behagelighed. Da fjernvarmen blev indført i Strandvejskvarteret i 1980, valgte familien, at beholde gaskaminerne. Det skyldtes formentlig udgifterne til at etablere radiatorer mv. i huset. Imidlertid valgte en familie lidt længere henne af Kildevældsgade at få indlagt fjernvarmen i huset. Det havde den behagelige konsekvens, at fjernvarmerørene skulle føres gemmen vores kælder. De afgav lidt varme på vejen og hjalp med at holde kælderen tør og frostfri. En anden behagelig konsekvens var, at vi fik udvidet vores have med arealet på hjørnet, hvor der tidligere havde været indgang til trikotageforretningen. Arealet blev gravet op, da fjernvarmerørene blev lagt ned og vi bad fjernvarmeselskabet om at dække til med muldjord i stedet for asfalt. Dette ønske blev imødekommet, og på den måde kunne vi fint råde over et ekstra stykke have.

Det er givende at tænke tilbage på forholdene i huset. Der er nok ikke mange i min generation, som har oplevet at fyre i gruekedlen og kakkellovnen og at gå ned med askeskuffen hver morgen. Oplevelsen giver dog et godt afsæt til at påskønne de moderne bekvemmeligheder, som de fleste danskere omgiver sig med i det nye årtusinde.

Vedligeholdelse af huset

Huset havde de originale vinduer, som ofte skulle males for ikke at forfalde. Der var ikke tale om termoruder, så der var ofte køligt i stuerne om vinteren. På et tidspunkt fik vi opsat forsatsvinduer, og det hjalp gevaldigt.

Lejligheden i stueetagen klar til indflytning med skabe i vinduesnicherne

I stueetagen var der meget store vinduer ud mod Kildevældsgade, da vinduerne tidligere havde fungeret som butiksvinduer. Ud mod Heisesgade var der stadig den originale butiksdør, som var beklædt med en form for tapet, så man ikke kunne se ind. I vinduesnicherne ud mod Kildevældsgade var der indsat skabe, som tog lidt af trækken. Skabene indeholdt porcelæn, som klirrede lystigt hver gang bussen - linje 39 - kørte forbi.

Da min faster flyttede fra lejligheden i 1990-erne, kom en stor samling gammelt undertøj til syne, som havde været stoppet ind i alle revner og sprækker for at dæmpe træk og vibrationer fra trafikken uden for. Det morede flyttefolkene sig meget over.

Vedligeholdelsen af huset var dog særligt krævende, når det kom til vedligeholdelsen af taget. Vi skulle jo overholde facaderegulativet, hvilket indebar, at revnede skiferplader på taget skulle udskiftes med tilsvarende hele skiferplader. Det var muligt at købe skiferplader. Det var dog ikke muligt at købe skiferplader i den størrelse, som husets tag var beklædt med, da skiferplader på markedet var mindre end pladerne på huset. Til al held kom vi i forbindelse med blikkenslager Pedersen, som var en ældre fagmand med mange forbindelser. Han kunne skaffe skiferplader,

som passede til huset. Af den grund var blikkenslager Pedersen en afholdt gæst i huset, da der ofte skete noget med de gamle plader. I tilgift fulgte fru Pedersen også med på nogle af besøgene. Fruen holdt sig dog fra taget og koncentrerede sig om kaffedrikning i køkkenet. Fru Pedersen var af tysk afstamning og havde af den grund haft en svær tid i Danmark under og efter besættelsen. Hun følte sig dog altid tryk i vores køkken, hvor min mor velvilligt beværtede med en kaffetår fra den lille gule "madam blå".

Gårdmiljø

Vi holdt ofte til i gården om sommeren, som var blevet indrettet rigtig hyggeligt. Her var der mulighed for lidt mere privatliv end i haven ud mod Heisesgade.

Familiebesøg i gården

Det lille anlæg med træskonæb

Vi havde et lille cykelskur og redskabsrum i gården og min far indrettede et lille anlæg med fuglebad. Hans skulptur af fuglen "træskonæb" prydede det lille anlæg. Nu bor "træskonæb" hos mig og pryder min vindueskarm i stuen.

Lisa i klapvogn foran den gamle skraldespand

Gården rummede husets skraldespand – også kaldet skarnkassen.

Loftet

Loftet var tilgængeligt via en snoet og lidt farlig trappe. Der var en fin udsigt fra loftet over torvet og på en klar aften kunne man se lidt af fyrværkeriet fra Tivoli. Da jeg var lille og familiens midtpunkt, satte farmor en tallerken med risengrød på trappen til loftet i december måned. Den var tiltænkt nissen, som boede på loftet og det varede en del år før det gik op for mig, at farmor selv spiste grøden.

Udsigt fra loftet med gaslamper på Torvet

Min far indrettede et værksted på loftet, hvor han arbejdede med sine skulpturer.

Min far med hans lærer, billedhuggeren Harald Isenstein

Min far arbejder på loftet

Beboerne i Heisesgade nord og ”omegn”

Som årgang 1964 har jeg oplevet flere af de ældre beboere i Heisesgade nord, som boede der før 68-generationen flyttede ind.

De to frøkner – Chris og Rovsing Olsen

Et af husene i Heisesgade nord var ejet af frk. Rovsing Olsen, som udlejede stueetagen til frk. Christensen, kaldet Chris. Jeg husker Chris som en sød ældre dame, som kom fra Silkeborg og bestandigt havde hjemlængsel efter Silkeborg.

De to damer spiste sammen hver dag og det var Chris, som stod for madlavningen. En dag forlød det, at Chris havde været i Fru Collstrups charcuteri og havde bestilt en hel høne. Herefter gik snakken i husrækken om, hvordan de to damer havde spist en hel høne.

Jeg har stadig et fint kort med lykønskninger fra frøknerne, som jeg modtog, da jeg blev student.

Frk. Clausen

På den anden side af gaden i de ulige numre boede frk. Clausen, som jeg som barn var meget bange for. Det var ikke fordi, at frk. Clausen på noget tidspunkt gjorde mig noget. Det særlige ved frk. Clausen var, at hun holdt et utal af katte og især, at hun hver dag fodrede duer foran vinduet på 2. sal. Haven foran huset var groet meget til, så der var meget mørkt og skummelt og så virkede det uhyggeligt, når vinduet på 2. sal blev smækket op, og frøkenens tynde arme kom til syne samtidig med, at duerne flaksede omkring vinduet. Dette daglige optrin gav også anledning til skærmydsler med naboerne på samme side af gaden. En dag førte det tilmed til et håndgemæng med frk. Clausen, som dog kom helskindet gennem optrinet med hjælp fra en anden nabo, som greb ind. Nogen tid efter optrinet var duerne fløjet, og rygtet ville, at frk. Rovsing Olsen havde kontaktet ”magistraten,” og havde bedt om en løsning på problemet. Jeg ved ikke, om rygtet talte sandt, men jeg vidste, at frk. Rovsing Olsen var en meget myndig og velformuleret dame, så det er sandsynligt, at rygtet var sandt.

En dag før duerne var blevet forvist, skulle jeg ringe på hos en flik dame, som boede i stueetagen i frk. Clausens hus, da hun ville forære mig en trøje. Jeg var meget utryg ved at besøge huset, men jeg klarede opgaven og var i øvrigt glad for trøjen.

Garagen

I et af de andre huse med lige numre boede en mand, som gik under navnet ”Garagen”. Han hed vist nok Eriksen, men var mere kendt under navnet ”Garagen.” Han fik det noget specielle navn, fordi han sagde ”det er dejligt at få noget ned i garagen” hver gang han drak en øl. Det gjorde han vist ret ofte.

Nebraska

I huset ved siden af vores flyttede et par ind, hvor konen var fra USA og vi blev hurtigt gode venner. Den flinke nabo kaldte vi Nebraska, da det netop var staten Nebraska hun kom fra. En dag blev Nebraska dog lidt utilfreds efter et besøg hos os. Utilfredsheden skyldtes, at hun havde nogle

fine læderstøvler på med snørebånd i læder. Da hun rejste sig fra kaffebordet, viste det sig, at vores puddelhund Bamse havde tygget hendes snørebånd i stykker og tilmed også havde spist noget af snørebåndene. Vi blev dog hurtigt gode venner igen.

Nebraska havde en søster og svoger i USA, som kom på besøg i Heisesgade, netop som de havde 25-års bryllupsdag. De kendte ikke til den danske skik med at vække sølvbrudeparret med sang og musik, men det kom de til. Vi blev engageret til at møde kl. 6 om morgenen på dagen og synge og spille for sølvbrudeparret. Jeg spillede tværfløjte og min familie og Nebraska sang så godt de kunne, så søster og svoger fik både en overraskelse og en uforglemmelig oplevelse. Vi fik endda et takkekort fra søsteren, som var sendt fra deres hjemby i Nebraska. Det mindede om en scene fra en western med John Wayne.

Familien Holst

I Heisesgade nr. 40 boede familien Holst, som vi satte stor pris på. De var meget ordentlige mennesker, som holdt deres hus rigtig fint. De havde en altan ud til gaden på 1. sal, som blev flittigt benyttet om sommeren. Den gav god mulighed for at følge med i, hvad der skete i Heisesgade. Da fru Holst blev enke, flyttede hun til en mindre lejlighed på Jagtvej, hvor vi af og til kom på besøg. Fru Holst var også meget flink til at besøge min faster, da hun kom på plejehjem på Fælledgården, og det skete ofte, at de to spiste sammen i Fælledgårdens kantine.

Søstrene fra Læsø

På hjørnet af Kildevældsgade og Heisesgade syd boede to søstre fra Læsø. Den ene hed Sascha, og den anden hed vist nok Anna. De forærede mig en fin dukke fra Læsø i nationaldragt, som jeg havde og værnede om i mange år.

Inger, Laura og den hvide bamse

Lauras fødselsdag. Lisa og "den hvide bamse" til højre for fødselaren

I Kildevældsgade mellem Heisesgade og Niels W. Gadesgade boede Laura, som var højt oppe i årene i 1970'erne. Vi kom ofte på besøg hos Laura, da min mor var veninde med Lauras ene datter, Inger, som boede i Niels W. Gadesgade. Laura havde også en anden datter, som boede i Strandvejskvarteret. Den anden datter var kendt som "den hvide bamse," fordi hun havde en hvid lodden frakke på i vintermånederne. På grund af kælenavnet mindes jeg ikke, hvad den hvide bamse egentlig hed.

Jeg blev ofte sat til at købe ind for Laura, hvilket jeg gjorde med glæde. Opgaven kunne gå ud på at hente en halv pot sød og en fjedring kaffe hos købmand Madsen på hjørnet af Heisesgade og Landskronagade. Det var nogle andre måleenheder, end vi lærte om på Bryggervangens skole, men købmand Madsen udleverede altid mælk og kaffe, som svarede til bestillingen, og Laura klagede aldrig over leverancen.

Inger ved klaveret nytårsaften

Familien var også ofte på besøg hos Inger og hendes mand Aage, som spillede fint på violin og var meget festlig. En dag havde Inger og Aage et større skænderi, som endte med, at Inger smadrede violinen – vist nok i hovedet på Aage. Stumperne af violinen blev afleveret til min far, som straks gav sig i kast med at samle stumperne til en brugbar violin. Det lykkedes rimelig godt, men Aage ville ikke have den samlede violin tilbage, så den har jeg nu arvet efter min far, som døde i 2021.

Inger havde også en papegøje ved navn Stumpe. Det var en grå jaco, som underholdt Inger og de nærmeste huse med sin "sang". Stumpe blev meget gammel, så Strandvejskvarteret havde fornøjelse af hans "sang" i mange år.

Min mor havde også en papegøje, som holdt meget af noget særligt foder med melasse, som kunne købes i en fugleforretning på Australiensvej. Det gav mig mange cykelture til Australiensvej.

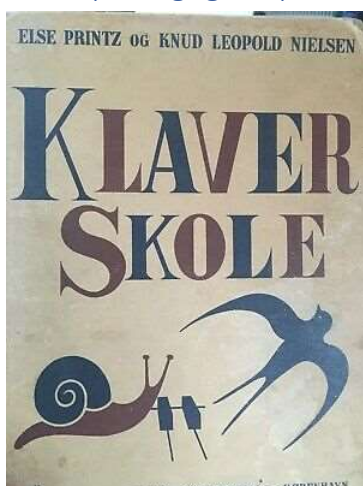

Ingers papegøje Stumpe

Laura havde nogle gamle glasplader med fotografier. De var fra omkring år 1900. Her er et af billederne, som viser søen i Kildevældsparken med Vognmandsmarkens skole i baggrunden. Billedet må være fra årene mellem 1912, hvor Vognmandsmarkens skole blev bygget og 1919, hvor Bryggervangens skole blev bygget. Bryggervangens skole er ikke med på billedet.

Klaverpædagog Leopold Nielsen

Min familie har altid interesseret sig for musik. Det var derfor naturligt, at jeg skulle lære at spille klaver. Det var meget nemt, da der boede en berømt klaverpædagog ved navn Knud Leopold Nielsen i kvarteret i en af gaderne på den sydlige side af Kildevældsgade. Sammen med Else Printz have Knud Leopold Nielsen udgivet en klaverskole, som jeg skulle bruge, og jeg husker stadig, hvordan der var indsat billeder af små hunde og andre dyr på nodelinjerne, som fungerede som noder.

Jeg holdt ikke ved så længe hos Leopold Nielsen, men jeg lærte dog det basale inden for nodelæsning, hvilket jeg har haft stor glæde af i min senere tilværelse.

Forretningerne i kvarteret

I 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne var der flere forretninger i Strandvejskvarteret, hvilket gav liv til kvarteret.

Købmand Madsen

Købmand Madsen på hjørnet af Heisesgade og Landskronagade var en fin lille forretning med et stort udvalg af grønsager, konserver og kolonialvarer. Hver dag etablerede Madsen en fin udstilling af grønsagerne uden for forretningen. Om aftenen ved lukketid samlede han de varer, som ikke blev solgt, i kasser inden for i forretningen.

Den "tossedes" ostehandel i Landskronagade

Over for købmand Madsen kunne man købe ost, oliven, æg og juletræer hos "den tossede". Ostehandleren havde temperament og havde selv kaldt forretningen for "den tossedes ostehandel". Familien havde en gård med høns, som leverede æggene til forretningen og et areal, hvor der blev dyrket juletræer. Det var let at handle hos "den tossede," selv om man ikke var god til tal, for alle priser var rundede op til et kronebeløb, som var deleligt med fem. Her brugte man ikke ører. Juletræerne havde altid en enhedspris, uanset om de var store eller små, og uanset om de var lige eller skæve.

Lisa i den lejede dåbskjole

Ved siden af ostehandlen på hjørnet af den lille smøge i Landskronagade lå et renseri. Man kunne leje tøj i renseriet, og min familie lejede en dåbskjole til mig, da jeg skulle døbes. Det passede fint, da jeg blev dødt sammen med renseri-familiens datter, som blev kaldt for Putte, men døbt noget mere officielt. Selv om jeg var jævnaldrende med Putte, havde vi ikke senere kontakt. Det var som om Landskronagade udgjorde en form for grænse, som man ikke krydsede.

Den falske og den ægte Julius

I Landskronagade lidt nærmere Østerbrogade i forhold til osteforretningen fandtes en forretning med metervarer, dvs. stof i lange baner. Indehaveren var en ældre højtidelig herre, som vi kaldte for "den falske Julius," fordi han lignede en bekendt af familien, som hed Julius. Forretningen var på ingen måde moderne og der var lidt skummelt i forretningslokalet. Min mor kunne ikke sy, så vi var ikke store kunder hos den falske Julius.

Vi købte dog nogle små runde bordduge i forretningen, og jeg har stadig en lille rund dug med påtrykte julestjerner, som pryder mit bord hvert år i december. Da jeg købte de små duge, skulle "den falske Julius" give tilbage på en større pengeseddel. Det formåede den falske Julius imidlertid ikke, hvorefter han højljydte sagde: "Det er da godt, at man har en bankmand". Herefter trådte en lille trivelig herre i mørkt tøj frem, som tog hånd om "bankforretningen". Den såkaldte bankmand fik mig til at tænke på "Ping" fra Storm P's tegneserie "Peter og Ping".

Der var også en ægte Julius i Strandvejskvarteret. Han drev en antikvitetsforretning, hvis nøjagtige placering jeg ikke husker, men jeg har en formodning om, at den på et tidspunkt lå på Torvet og senere flyttede til hjørnet af Kildevældsgade og Vennemindevej. I en periode lod Julius skægget stå, og han havde derfor et skæg, som nåede til bæltestedet. Det viste sig, at Julius havde indgået et væddemål med rejsekongen Simon Spies om skægvekst. Den, hvis skæg var vokset længst på en aftalt dag, havde vundet. Jeg ved ikke, hvem som vandt væddemålet. I øvrigt boede en tidlig ægtefælle til Simon Spies i Heisesgade nord uden det gav anledning til blitzlys eller anden virak.

Simons frisør- og barbersalon

Min far med Simon Rasmussens salon i baggrunden

Julius havde mulighed for at få studset både hår og skæg hos Simon, som drev en herrefrisørsalon i Kildevældsgade. Der var intet smart eller moderne over Simons salon – slet ikke, men herrerne blev klippet pænt i salonen. Min far kom til tider i salonen og blev studset og jeg var nogle gange med.

Man kan se på fotografiet af min far med mig i klapvognen, at salonen lå på hjørnet af Kildevældsgade og Weysesgade. Bag min far er vinduet med lugen fra en kiosk, som tidligere var i huset.

Fru Collstrups charcuteri

På Torvet drev fru Collstrup et charcuteri med forskelligt pålæg mv. Det var en hyggelig lille forretning, men jeg kom der ikke så tit, da min mor handlede i Brugsen i Bellmannsgade. I fru Collstrups sidste år i forretningen og i årene herefter, talte man i kvarteret om, hvor fint fru Collstrup plejede sin syge ægtefælle. Det var noget, som vandt stor respekt i kvarteret.

Ismejeriet i Kildevældsgade

I 1970'erne var der et ismejeri i Kildevældsgade på den søndre side ved hjørnet til Kuhlausgade. Jeg havde en skolekammerat, som boede i Kong Oscarsgade og hendes mor sendte os af og til hen i ismejeriet efter mælk eller rismel. Jeg husker de små æsker med Pama rismel, som blev brugt til rismelsgrød.

Tobaksforretningen

I den anden ende af Strandvejskvarteret lå en tobaksforretning på hjørnet af H. C. Lumbyesgade og Kildevældsgade. Den var ejet af tobakshandler Høeg. Her kunne man købe aviser, tobak og vin. Jeg var dog kun kunde til det beskedne sortiment af slik, som fandtes i hr. Høegs forretning. Det omfattede lakridser og vingummi i små kasser

på disken, som blev solgt stykvis til en eller to ører. På billedet kan man ane skiltet for avisen "BT" som hang uden for hr. Høegs tobaksforretning.

Vaskeriet

I 1970'erne var det ikke almindeligt at have egen vaskemaskine, hvorfor møntvaskerier var almindelige i København. Strandvejskvarteret havde også et møntvaskeri på hjørnet af Kildevældsgade og Niels W. Gadesgade. Det var ejet af parret Inger og Leif, som ikke boede i kvarteret, men boede på et husmandssted på Møn. Da de ikke var i Strandvejskvarteret så ofte, hyrede de min mor til at føre

Vores hus, hvor man kan se møntvaskeriet i baggrunden

opsyn med vaskeriet og til at gøre lidt rent. Påfyldning af sæbe og skyllemiddel i automaterne indgik også i opgaverne. Det skete ofte, at flere af opgaverne blev "delegeret" til mig, hvorfor jeg fik helt godt styr på drift af møntvaskeri. Jeg klarede også at bære de tunge sække med sæbepulver op fra lageret i kælderen, selv om det var på grænsen af, hvad jeg kunne magte.

Vaskeriet var samlingssted for kvarterets husmødre, som ikke var på arbejdsmarkedet og derfor kunne sludre med hinanden akkompagneret af tørremaskinernes snurren. Jeg husker en dag, at en kunde foreslog min mor, at de kunne bytte børn, fordi hun ikke magtede at tage sig af sin uartige søn. Heldigvis var min mor ikke med på ideen, hvilket jeg værdsatte mere end det kompliment, som var en implicit del af forslaget.

Kunderne i vaskeriet blev ofte underholdt af en dame, som vi kaldte for bævermor, fordi hun havde en voksen søn ved navn Birger. Hun var meget snakkesagelig og det kunne til tider tage lidt på kræfterne.

Begivenheder

Normalt var tilværelsen i Strandvejskvarteret stille og rolig. Der var dog enkelte mærkedage, som bød på særlige oplevelser.

Strømmen gik

På en dejlig sommeraften skete det, at strømmen forsvandt på Østerbro. Det betød, at det ikke gav mening at sidde foran fjernsynsskærmen, da billedet på skærmen jo forsvandt. Som med et trylleslag kom stort set alle beboere i Heisesgade nord på gaden med havemøbler samt mad og drikkevarer, som vi delte med hinanden. Selv frøknerne Rovsing Olsen og Chris deltog i arrangementet – dog uden suppehønen. Det endte med at blive en rigtig dejlig aften, så jeg håbede ofte på flere strømsvigt, så vi kunne gentage den hyggelige og livlige aften. Det skete imidlertid aldrig, hvilket selvfølgelig var godt for andre ting.

Nytårsfyrværkeri

Det årlige fælles nytårsfyrværkeri var også en stor samlende begivenhed i Strandvejskvarteret. Det var meget flot, selv om det altid blev afbrudt af bussen, som kørte gennem Kildevældsgade. Jeg husker specielt et år, hvor showet sluttede med ordet "Kilden" i fyrværkeri-sole. Hvor var det flot.

Studenterkørsel

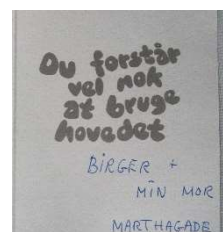

Nebraskas billede af studenterne

bævermor med ind og mine klassekammerater troede, at det var min mormor.

Da jeg blev student i 1983 og skulle komme på rundtur til forældrene, var Heisesgade og omegn på pletten.

Nebraska tog billeder fra vinduet af begivenheden, og bævermor hentede en stol i vaskeriet og sad tålmodigt på hjørnet af Kildevældsgade og Heisesgade og holdt udkik hele formiddagen. Da vi kom til Heisesgade myldrede

Lykønskning fra Birger og "Bævermor"

Ildebrande

Heldigvis har Strandvejskvarteret ikke oplevet så mange ildebrande. Jeg husker dog to, hvor den ene var meget voldsom. Det var en nat, hvor der opstod brand i huset på hjørnet af H.C. Lumbyesgade syd og Kildevældsgade. Branden var så voldsom, at kun ydermurene var tilbage. Efter branden ville sladderer i kvarteret vide, at branden var antændt af to narkomaner, som havde overnattet i huset og havde røget, og at en af dem vist nok var omkommet i branden. Jeg ved ikke, om det var den rigtige forklaring på branden. Huset stod i flere år som en brandtomt indtil det blev sat i stand igen. I dag er det ikke muligt at se spor af den grumme fortid, når man ser huset udefra.

En anden episode var i vores genbohus på det andet hjørne af Kildevældsgade og Heisesgade. Her boede en hr. Paaske på 1. sal. En nat dukkede et par brandbiler op og holdt foran huset. Hr. Paaske smækkede vinduet op og råbte til brandfolkene: "Hvor brænder det?". De kunne svare tilbage, at det faktisk var i Hr. Paaskes egen lejlighed til den anden side. Det var dog en mindre brand, som hurtigt blev slukket.

Spadseretur ned til vandet

Forårstur til Svanemøllebugten

Den gang var der ikke badestrand og heller ingen Nordhavsvej. Til gengæld eksisterede Tuborg bryggeriet i Hellerup, og man kunne se store bjerge af ølkasser bag hegnet for enden af strandpromenaden. Når vinden var i nord, kunne man også tydeligt lugte bryggeriet.

I min barndom hørte jeg ofte sagt "skal vi ikke slå et slag ned til vandet" hvilket var en opfordring til at gå en tur til Svanemøllebugten.

Strandpromenaden en vinterdag

Båden "Agnes" i lystbådehavnen

Da min farmor giftede sig med bådebygger Jens Andersen, lå deres båd også i lystbådehavnen i Svanemøllebugten. Det var hyggeligt at komme på besøg på båden, som Jens Andersen selv havde bygget på hans værksted i Sydhavnen.

En anden attraktion var færgen fra Tuborg Havn til Landskrona. Jeg var med på nogle udflugter til Landskrona. En af udflugterne var arrangeret af min mors veninde, Inger fra Niels W. Gadesgade. Vi havde en rigtig hyggelig dag.

Legepladsen ved Svanemøllehallen

Den nuværende Svanemøllehal er en tidligere sporvognsremise.

I min barndom var der et anlæg med træer foran remisen, og længere henne mod den nuværende stationsbygning, var en legeplads, som jeg somme tider benyttede.

Der var et stort kastanjetræ ved legepladsen, som jeg altid holdt øje med, da min mor gav is, når kastanjetræet blomstrede – eller som hun sagde – når der kommer lys på kastanjen. Træet står der endnu, men både legepladsen og min mor er væk.

Legepladsen på Østerbrogade ved den nuværende Svanemøllen station